

Jer 12,1-5

Igaz vagy Uram, hogyha perlek is veled; éppen azért hadd beszélhessek veled peres kérdésekről! Miért szerencsés az istentelenek útja? Miért vannak békességben mindnyájan a hűtlenkedők?

Beplántáld őket, meg is gyökereznek; felnevekednek, gyümölcsöt is teremnek; közel vagy te az ő szájokhoz, de távol vagy az ő szívöktől!

Engem pedig ismersz te, Uram! látsz engem, és megvizsgáltad irántad való érzésemet: szakítsd külön őket, mint a mézárszékre való juhokat, és készítsd őket a megölésnek napjára!

Meddig gyászoljon a föld, és meddig száradjon el minden fű a mezőn? A benne lakók gonoszsága miatt pusztul el barom és madár; mert azt mondják: Nem látja meg a mi végünket!

Hogyha gyalogokkal futsz, és elfárasztanak téged: mimódon versenyezhetnél a lovakkal? És ha csak békesség földön vagy bátorságban: ugyan mit cselekednél a Jordán hullámai között?

A felolvasott szakasz előzménye, hogy: Isten az anatóbeli emberek bálványimádását láttatta meg Jeremiással, aki felemelte ellenük a hangját, mire azok megfenyegették életveszélyesen. Ez az oka a szóban forgó imádságnak, vagy ahogy Jeremiás nevezi, a pernek. Jeremiás úgy látta, hogy méltatlanul járnak el vele szemben, miközben Isten gondoskodását élvezik.

Az igazságtalanság minden embernek nagyon rosszul esik. Még a legigazságtalanabb ember is felháborodik, ha igazságtalanság éri és vérmérsékletétől függően elkezd keresni az igazát. Izrael számára erre való volt Mózes és Áron bírói széke, Dávid és Salamon bírósága, a pogány népeknek a vezetői, ma pedig az úgynevezett független bíróságok. Ezek arra valók, hogy az ember a saját igazságát keresse, valaki másnak a kárára.

Az USA-ban a pereskedés szinte iparaggá nőtte ki magát. Van egy gyerekkori barátom, aki 18 éves korában disszidált és már 30 éve Amerikában él. Amikor hazalátogatott és együtt voltunk egy délután, addig egy csomó embert megfenyegetett perrel. A parkoló-ört, a felszolgálót és az újságárust, mert nem voltak hajlandók tolerálni az extra igényeit. Ő pedig nem is oda született, mégis átvette ezt az erőszakos követelőző és barátságtalan stílust, pedig a pereskedései saját bevallása szerint is, sok anyagi kárt okoztak már neki.

Ilyenné teszi a bűn az embert. Összeférhetlenné és később ellenségessé, aki a maga igazáért akár a másik halálát is kívánja. Ha őszinték akarunk lenni, akkor még a sátn sem kell hozzá, elég a lehetőség, hogy bárkit minden apróságért beperelhetünk. Előfordulhat Európában is, hogy a pereskedés divattá, szokássá válik. Az a legszomorúbb, hogy már találkozhatunk azzal is, hogy a testvérek egymást beperelik az igazukért világi bíróságokon, mint annak idején a korinthusiak. Az 1Kor 6,1 szerint „Merészel valaki ti közületek, ha peres dolga van a másikkal, az igaztalanok előtt törvénykezni, és nem a szentek előtt?” Holott azt mondja az 1Kor 6,7 „Egyáltalán már az is gyarlóság ti bennetek, hogy törvénykeztek egymással.”

Jeremiás nem a maga igazát kereste, hanem azt akarta, hogy Isten szerezzen érvényt a maga igazságának, aminek ő, mint Isten prófétája élvezője és elégedett szemlélője lenne. De vajon ez Isten igazsága lett volna?

**1.** Ilyenkor, a hónap utolsó szerdáján imaóra szokott lenni és ezzel kapcsolatos igéket szoktunk hozni. Szoktuk bibliai személyek imádságát elé tenni a gyülekezetnek, ami jó példa számunkra is. Jeremiás imádsága ilyen szempontból véleményes lehet. Perlekedni Istennel? Milyen dolog ez? Nem vetette itt el a sulykot Jeremiás? Nem tiszteletlen Istennel szemben? Ha meglátjuk Jeremiás szavaiban azt, hogy nem a bosszú, vagy a rosszindulat, főleg nem a gyűlölet vitte Isten elé, hanem az, hogy félte Istent, akkor letisztulnak vele szemben az érzéseink. Mert aki féli Istent, távol tartja magát a bűntől, és ha már a bűn olyan méreteket ölt, hogy nem lehet vele kezdeni semmit, mert már nyílt bálványimádásban is megjelenik,

akkor annyit tehet az ilyen Jeremiáshoz hasonló Istent féltő ember, hogy elhatárolódik a bálványtól és a bálványt imádóktól. Ennek egyik kifejeződése az, amit Jeremiás tett, imádkozva Istenhez azt kérte, ami Isten előtt igazságos a törvény szerint. Vagyis azt kérte számon Istenen, amit a törvényben maga Isten írt le, a bálvány és ember kapcsolatának következményéről. Ezzel azt fejezte ki, hogy tudja és elismeri azt, hogy Isten esetleges ítélete helyénvaló, mert a 2Móz 23,23-24-ben, világosan megmondta a népének, hogy: „Mert az én Angyalom te előtted megyen és beviszen téged az Emoreusok, Khitteusok, Perizeusok, Kananeusok, Khivveusok és Jebuzeusok közé, és kiirtom azokat. Ne imádd azoknak isteneit, és ne tiszteld azokat, és ne cselekedjél az ő cselekedeteik szerint; hanem inkább döntögesd le azokat és tördeld össze bálványaikat.” Jeremiás ez alapján beszélt Istenhez. Fontos volt neki Isten igazsága, csak éppen nem tudhatta, hogy Isten türelme milyen messzire nyúlik. Isten sokkal többet elnéz a vele ellenségeskedő embereknek, mint amennyit a törvényből látni lehet. Jeremiás nem látott ilyen messzire. Jeremiás nem látta, hogy Isten kész elhagyni a menny dicsőségét és testet öltve Ő maga lesz a világ megváltója, aki ezekért a bálványimádó emberekért Fia életével fizet meg.

Milyen méltatlan dolog Isten népeként a bálványok imádása és Isten törvényének mellőzése. Jeremiás legszívesebben azt látta volna, hogy Isten haragra gerjed, és szentségével elpusztítja a bálványokkal együtt a bálványimádókat is. Mert Istent a törvény szerint ismerte és nem a kegyelem szerint. Ő tehetetlenségében nem tudott mást tenni, csak imádkozni, sürgetni Istent. Az ószövetségi időben a bűnbe született Isten emberének, mint Jeremiásnak, az igazságtalanság elviselésén kívül, nem sok egyéb lehetősége volt. Néha láthatta Isten munkáját, és néha részt vehetett benne. De leggyakrabban csak nézhette és csodálhatta. És imádkozhatott, hogy Isten tegyen igazságot.

Mi azonban már másképpen is ismerjük Istent. Kegyelem szerint. A kegyelem pedig olyan idézőjelben „perlekedést” vált ki ma az Úr gyermekeiből, amit az Úr Jézus mondott a kereszten: „Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek”. Krisztus kérése is lehetett volna, hogy pusztítsa el az Atya az Őt kínzókat, de nem tette, mert pont azért adta magát a keresztre, hogy mindenki kegyelmet nyerhessen.

Jeremiás a törvényt ismerte és a szerint imádkozott, Krisztus pedig az Atyát ismerte és a szerint. Nagy különbség. Jeremiás azt kérte, hogy végre fogyjon már el Isten türelme, az Úr Jézus pedig azért halt meg, hogy az Atyát még türelmesebbé tegye. Hogy késleltesse az ítéletet, ameddig csak lehet.

A törvény szerint helyénvaló volt Jeremiás imája, még akkor is, ha Isten már akkor sem minden esetben a törvény betűje szerint ítélkezett. Jeremiás nem tehetett arról, hogy nem tudott Isten hosszú távú tervéről. De a mai hívő ember ismeri ezt a tervet és megértve Isten hosszútűrésének hátterét, semmiképpen nem kívánhatja embertársai halálát, még akkor sem, ha bálványimádók, vagy nyilvánvalóan bűnben élnek, vagy velük ellenségeskednek. Nem követhetik azok indulatát, akik nem ismerik Krisztust, mint megváltót. Ha mégis megteszik, akkor megkérdőjelezhető, hogy egyáltalán elfogadták-e Isten kegyelmét, vagy még a saját, vagy más törvények szerint gondolkodnak.

A Ján 1,17 szerint: „Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett.”

**2.** Jeremiás szavai sugallnak egy kérdést, miszerint van egyáltalán értelme ennek a sok gondoskodásnak, ha úgysem tud Isten az emberek szívéhez közel kerülni? Emberileg nézve nem sok értelme van a sok türelemnek, amit Isten gyakorol az ember felé. Mikor azt látjuk, hogy a teremtő Isten a végsőig elmegy a bűnös ember megtérése érdekében és sokszor még így is csak addig jut el, hogy az ember nagy kegyesen kinyögi, hogy „hála Istennek!” Ezt is csak akkor, ha sok pénzhez jut, vagy amikor elkerül egy betegséget, vagy megúszik egy nagyobb büntetést. Úgy mondja Jeremiás ezekről, hogy „közel vagy Te az ő

szájukhoz, de távol vagy az ő szívüktől!”

Pedig Isten a gondoskodásával már az ószövetségi időkben is jelen volt az emberek életében. Jeremiás azt kifogásolja, hogy Isten ezzel csak azt tudta elérni, hogy az emberek szavak szintjén megismerjék. Ez valóban nagyon kevés! Isten is többet akar. Jobban, mint Jeremiás. Jézus is hasonlót idéz Ézsaiástól a Mát 15,8-ban „Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engem; szíve pedig távol van tőlem.” Jeremiáshoz hasonlóan Jézusnak sem tetszik, hogy az emberek nem képesek Isten előtt kinyitni a szívüket, de Jézus nem perel Istennel, hanem áldozatával utat nyit az emberek szívéhez. Engedelmes, alázatos életével út lett az Atyához, hogy ne csak szavak szintű, hanem valódi, szívből jövő hála legyen Isten gondoskodásáért az ajkakon. Itt nyer értelmet Isten türelme. Ezt nem látta Jeremiás. Krisztus kereszthalálát, ami türelmet adott és ad ma is az embernek.

Van ma egy olyan divatos kifejezés, hogy hangember. Azokat hívják így, akik csak beszédben vitézkednek, de cselekedeteik elmaradnak a beszédüktől. Ilyenek azok, akiket Jeremiás és Jézus is említ. Akikről Pál apostol így ír a Tit 1,16-ban: „Vallják, hogy Istent ismerik, de cselekedeteikkel tagadják, mivelhogy utálatosak és hitetlenek és minden jó cselekedetre méltatlanok.” Ezek a hangemberek eszközei a sátán azon törekvésének, hogy Isten gondoskodását és Jézus halálát, ha lehet, értelmetlenné tegyék ebben a világban. Ha nem szándékosan, akkor felelőtlenségéből. Mert bár Istent már megismerték, de nem tartották meg emlékezetükben. Ezért Isten kiszolgáltatta őket erkölcsi ítéletre képtelen gondolkodásra. Ez az erkölcsöt nélkülöző gondolkodás az, ami ma jelen van nem csak a világban, hanem a keresztyénségben is. Ezek beszélnek össze-vissza mindent Istenről, idéznek a Bibliából és közben méltatlan az életük az Úrhoz. Pereskednek egymással, paráználkodnak, tönkre teszik a környezetüket, csak a pénzt látják maguk előtt, és a szívük zárva van Isten előtt. Ezek haláláért imádkozott Jeremiás és ezek életéért halt meg Jézus. Ma a hívők lehetősége és felelőssége, hogy értelmé legyen a világban Isten gondviselésének. Ennek csak akkor tudnak érvényt szerezni, ha a hangjuk mellett a szívükkel is tiszta, erkölcsös és Krisztus életét tovább élő életükkel tesznek bizonyosságot a szerető Isten mellett.

### **3. A sátán károkozása elviselhetetlen Isten embere számára.**

Jeremiás életveszélyben volt, ezért érthető a türelmetlensége, szeretne már szabadulni a tehertől. Arra hivatkozik, hogy őt már ismeri az Úr az ő érzéseit már megvizsgálta, és rendben találta. Azt szeretné, ha elválasztaná Isten a bűnös, istentelen embereket az istenfélőktől. Jeremiás perlekedésének a célja, hogy az istenfélőknek legyen könnyebb, és az Istenteleneknek legyen gyötrelmesebb.

Isten válasza Jeremiásnak: „Hogyha gyalogokkal futsz, és elfárasztanak téged: mi módon versenyezhetnél a lovakkal? És ha csak békességes földön vagy bátorságban: ugyan mit cselekednél a Jordán hullámai között?”

Vagyis, Isten ezeknél a körülményeknél jóval nehezebbre készíti fel azt, aki ezekben a Jeremiás által felvetett, kifogásolt kérdésekben joggal perelhet.

De kinek szól ez az üzenet? Jeremiásnak? Biztos, hogy nem! Jeremiásnak már nem volt nehezebb dolga. Ez az üzenet annak szólt, aki kész megváltani a világot, vagyis a Fiúnak szólt. Ő volt az, aki fel kellett ismerje, hogy minden embernél nehezebb dolga lesz, ha el akarja végezni a földön, amit a mennyben vállalt. Ami a próféták megpróbáltatása volt, az gyalogokkal való futás ahhoz képest, amit a Fiúnak kellett vállalnia. Ez már lovakkal való futás. Amilyen nehézségek között kellett a prófétáknak a szolgálatukat végezniük, az békességes víznek számít a sátán által korbácsolt ellenséges hullámok között. A bibliaolvasó emberek érzékelik ezt a különbséget. Összehasonlíthatatlanul nagyobb az az áldozat, amit a Fiú hozott a világot, mint bármelyik próféta. Pedig ők is sokat szenvedtek. De a Fiúnak szentül és tisztán kellett valódi ártatlanságban szenvedni a bűnösökért.

Látjuk, hogy Krisztus nem perelt Istennel, hanem engedelmesen megdicsőítette az Ő

nevét azzal, hogy szelíd és alázatos maradt és le tudta tenni az életét, amikor arra kellett sor kerüljön. Nem lázadozott, hanem Isten prófétának adott válaszából megértette, hogy mit kell vállalnia azért, hogy megváltója legyen ennek a világnak. Még a sáttal sem perelt, hanem határozott ellenállásával fejezte ki, hogy nincs nála keresnivalója.

Ahogy az elején mondtam, ez a világ perlekedő embereket termel ki magából, és azt akarja, hogy Istennel is mindenki perben álljon. Ennek csak úgy lehet gátat vetni, ha a hívő emberek nem elégedetlenkednek a sorsukkal, amit az Úrtól kapnak gondoskodást, anyagiakat, megbecsülést, szolgálatot stb., hanem Jézushoz hasonlóan, amit a teremtőjük elvár tőlük, azt nem csak hangoztatják, hanem meg is teszik. Ahogy a Jak 2,14 mondja: „Mi a haszna, atyámfiai, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek? Avagy megtarthatja-é őt a hit?”

**Befejezés:** anatóbéli-féle emberek mindig lesznek, de nem szabad, hogy az emberi természet reagáljon a viselkedésükre a krisztusi helyett. A hívő emberek nem lehetnek indulat vezéreltek, mert azonnal hangemberré válnak, akik cselekedeteikkel értéktelenné teszik a hitüket. Jeremiás a törvény időszakában élt, amikor az ő szavai örömmel töltötték el Istent, de a mai hívő ember nem a törvényhez, hanem a Krisztusban kapott kegyelemhez kell igazítsa az imádságát, hogy a Teremtője kedvében járjon.

Isten minket nem arra hívott a Krisztusban, hogy a gyalogosai mellett fussunk. Tegyük úgy, mintha futnánk, miközben csak lézengünk. Ezt megteszik az egyházak, akik kiszolgálják a világ vallásos igényeit, és szellemileg nem jutnak egyről a kettőre. Nem is arra hívott el minket Isten, hogy hangemberek legyünk és csak a szánkkal ismerjük Őt. Hangoztatva a Biblia igazságait és közben nem tudjuk elfogadni, amit nekünk szánt. Nagyobb biztonságért, egészségért, vagyonért, önállóságért, tudásért, stb., követelözve, megfélelmezve arról, hogy Keresztelő János azt mondta a megtérő katonáknak, mikor megkérdezték őt a Luk 3,14-ben, hogy „Hát mi mit cselekedjünk? És monda nekik: Senkit se háborítsatok, se ne patvarkodjatok; és elégedjete meg zsoldotokkal.” Ezen túl meg kell elégednünk azzal is, amivel az Úr szolgálatában állhatunk. Ami mindig rendelkezésünkre áll, amit nem vehetnek el tőlünk, amire az Ige is buzdít minket, az az imádság. A perlekedés nélküli alázatos és szelíd imádság.

Ámen